

TURISMUL DURABIL ȘI ECOTURISMUL STUDIU

**PROF. ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „TAKE IONESCU”-TIMIȘOARA**

Industria turismului a adoptat conceptul de dezvoltare durabilă, folosindu-se noțiunea de „turism durabil” care după publicația OMT „Turismul în anul 2010” (1994) dezvoltă ideea satisfacerii nevoilor turiștilor actuali și a industriei turistice, și în același timp a protejării mediului și a oportunităților pentru viitor. Toate activitățile turistice dintr-o țară trebuie să fie compatibile cu capacitatea de încărcare cu turiști și echipamente turistice a mediului natural, asigurând-se astfel o funcție ecologică și economică durabilă.

În dezvoltarea durabilă a turismului se impune respectarea de către: autorități, agenți economici, comunități, a unor principii generale:

- de mediul înconjurător trebuie să se bucure și generațiile viitoare, el are valoare intrinsecă;
- turismul trebuie văzut ca o activitate complexă, pozitivă de care să beneficieze mediul ambiant, comunitățile locale și nu în ultimul rând turiștii;
- relația dintre mediul ambiant și turism poate fi dezvoltată astfel încât mediul să susțină activitate de turism, iar dezvoltarea turismului nu trebuie să ducă la degradarea mediului ci dimpotrivă să protejeze mediul;
- dezvoltarea activității de turism trebuie să respecte caracteristicile locului unde se desfășoară
- scopul dezvoltării turismului trebuie să fie întodeauna echilibrarea nevoilor turiștilor cu cele ale gazdelor acestora;

• toți factorii de decizie trebuie să respecte aceste principii și să conlucreze pentru a le pune în practică;

Turismul durabil trebuie să se bazeze pe o strânsă cooperare între industria turistică și alte sectoare cum ar fi: agricultura, sicultura, managementul mediului.

Dezvoltarea durabilă a turismului este strâns legată de noțiunea de capacitate de primire, care se comensurează prin „tipul de exploatarea sau numărul de vizitatori pe care îl poate găzdui un areal fără a se ajunge la un impact negativ asupra mediului fizic, asupra nivelului de acceptare socială a oaspeților”. (Martin și Uysal 1990)

2.4.1 Responsabilități în dezvoltarea turismului durabil

Dezvoltarea turistică durabilă poate fi abordată în două faze, prima o reprezintă hotărârea de a include în circuitul turistic a unei zone și construirea echipamentelor turistice, iar cea de-a doua desfășurarea propriu zisă a activității turistice.

A. Faza de dezvoltare turistică- alegerea zonei este foarte importantă pentru evitarea conflictului cu mediul ambiant. Autoritățile dispun de mai multe instrumente pentru a controla și direcționa aceste amenajări turistice. Guvernele pot influența amenajările prin acordarea de facilități, legislația privind protecția mediului este foarte importantă în această fază.

Uniunea Europeană cere tuturor țărilor membre să introducă în legislația națională un act care să țină cont de impactul pe care îl au marile proiecte de investiții asupra mediului.

Importante responsabilități revin și agenților economici care inițiază sau realizează proiectele de amenajare turistică. Aceste proiecte trebuie să nu aducă prejudicii mediului și trebuie să țină cont de legislația în vigoare.

Populația locală este și ea implicată în aceste proiecte de amenajare și trebuie consultată asupra oportunităților proiectului și a impactului asupra mediului. Populația se poate opune dezvoltării unor proiecte de turism atunci când consideră că sunt afectate interesele sale sau ale mediului. (legea 137/1995- privind protecția mediului)

B. Faza de derulare a activității turistice- odată construite echipamentele turistice, efectele asupra mediului pot fi controlate prin diverse operațiuni de agenții abilitați.

Furnizorii locali de servicii turistice pot urmări în detaliu impactul pe care-l au activitățile lor asupra mediului și pot dezvolta strategii de rezolvare a acestor probleme. Autoritățile pot folosi pârghii legislative pentru a încuraja respectarea reglementărilor cu privire la mediu. Nu în ultimul rând turiștii trebuie să limiteze poluarea. O bună educare și informare a acestora sunt deosebit de importante în susținerea dezvoltării unui turism durabil.

Dezvoltarea durabilă a turismului este strâns legată de capacitatea optimă de primire, iar aceasta se măsoară în: intensivă, moderată și extensivă. Specialiștii au abordat categoria de capacitate optimă de primire turistică în mod complex pornind de la relația turism-turist-biodiversitate-ecosistem-comunitate locală.

Capacitatea ecologică se referă la nivelul de dezvoltare a turismului sau activităților recreaționale peste care mediul devine degradat sau compromis la un anumit nivel al utilizării.

Capacitatea fizică, aceasta vizează acel nivel de dezvoltare al activității turistice la care facilitățile oferite de teritoriu sunt saturate sau încep să se manifeste deteriorări asupra mediului.

Capacitatea socio-perceptivă, reprezintă acel nivel de saturare al populației locale și de respingere a vizitatorilor, considerând că aceștia distrug mediul.

Capacitatea economică de primire, reprezintă acea capacitate de a absorbi funcțiunile turistice, fără apariția activităților nedorite. Această abordare este legată de versiunea analizei cost- beneficiu care tinde să asocieze o anumită limită capacității de primire, în funcție de costurile ecologic, social, cultural.

Capacitatea psihologică de primire, apare în momentul în care turiștii nu se mai simt bine la locul de destinație datorită atitudinii negative a localnicilor.

Capacitatea de schimb turistic, reprezintă nivelul de exploatare turistică a unei zone, până la care aceasta oferă în condiții de maximă siguranță și care poate avea repercursiuni asupra resurselor. Pentru estimarea capacității de schimb avem următorii factori: factori de mediu, factori sociali, factori de gestiune.

Pentru a avea un turism durabil, amenajarea turistică trebuie înțeleasă prin respectarea unor principii de organizare și funcționare care să direcționeze activitatea din turism în armonie cu condițiile naturale, economico-sociale și culturale.

Principiile generale privind amenajarea turistică și dezvoltare durabilă:

A. *Principiul integrării armonioase* a echipamentelor și dotărilor turistice cu condițiile naturale și tradițiile arhitecturale, istorice și etnofolclorice ale zonei.

B. *Principiul flexibilității sau al structurilor evolutive*, trebuie să avem amenajări turistice suplimentare, flexibile și adaptabile cerințelor cererii turistice fără să prejudicieze mediul și resursele.

C. *Principiul independenței* rețelelor de organizare a populațiilor rezidente dintr-o stațiune și a populației turistice sosite.

D. *Principiul corelării* activității de bază cu serviciile suplimentare de agrement.

E. *Principiul funcționării optime a întregului sistem de rețele*. Se are în vedere funcționalitatea unei zone ca un sistem integrat cu mai multe subsisteme care funcționează interdependent; rețeaua de cazare, alimentație, de agrement, servicii tehnice.

F. *Principiul rentabilității directe și indirecte*. Prin natura sa amenajarea turistică trebuie să se încadreze în normele de protecție a mediului înconjurător și a resurselor turistice și indiferent de dimensiune și formă are implicații economice directe (rentabilitate, profit dacă determină atragerea de fluxuri turistice, în condițiile unei echipări turistice conforme cu dezvoltarea durabilă a turismului).

2.4.2 Ecoturismul în România

Turismul economic este o componentă a dezvoltării durabile, este cunoscut și sub numele de: „turism verde, turism moale, turism blând”, și reprezintă forma de turism ce se desfășoară pe baze ecologice, fără a distruge mediul natural și construit, moștenirea istorică, ci dimpotrivă de a le proteja, conserva, și a realiza o dezvoltare durabilă.

Astfel ecoturismul presupune în participarea sa desfășurarea atât a activităților turistice cât și a celor economice conexe acestora, într-un mediu agreabil, nepoluat, cu priveliști pitorești, reconfortante și nealterate. Ecoturismul se bazează pe conservarea naturii, oferind produse turistice distincte, specifice formelor de turism cultural, științific, de cercetare, fiind practicat în țările cu o remarcabilă biodiversitate, care dețin rezervații naturale, parcuri naționale și comunități locale care și-au păstrat nealterate obiceiurile și tradițiile.

În România activitatea de turism pe principii ecologice trebuie să aibă la bază legislația românească și alte acte normative ale unor organizații mondiale. Ministerul Turismului a inițiat o serie de acte normative pentru utilizarea plajelor marine, a ariilor montane și stațiunilor turistice, construirea și protejarea patrimoniului turistic, organizarea și desfășurarea activității de turism în România. Ministerul sănătății a inițiat o ordonanță de urgență de urgență privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice (OG nr.111/2000) privind utilizarea și protejarea resurselor balneo-terapeutice.

România s-a constituit parte la multe organizații, convenții mondiale și europene și a semnat o serie de documente care stipulează protejarea naturii și a habitatelor umane, dezvoltarea turismului pe principii ecologice.

Prin Legea 5/2000 s-au evidențiat zonele naturale protejate de interes național și monumentele naturii, precum și valori de patrimoniu cultural. Au fost aprobate 17 rezervații ale biosferei, parcuri naționale, 837 de rezervații și monumente ale naturii și 682 de valori de patrimoniu, monumente istorice de valoare națională.

În România sunt puține zone protejate incluse în circuitul turistic și doar două dispun de administrații proprii și programe de valorificare economică, inclusiv turistică. (Parcul Național Retezat și Rezervația Biosferei Delta Dunării).

Patrimoniul cultural de importanță națională este inclus în circuitul turistic, în cea mai mare parte valorificarea acestuia depinzând de stadiul de conservare al monumentelor și de aceea multe din valorile culturale nu pot fi expuse publicului.

Activitatea de turism în zonele protejate îmbracă forme diferite, specifice și complexe, și se face prin respectarea anumitor condiții și anume:

- Valorificarea și amenajarea ariilor protejate se realizează în spiritul actelor normative, în mod global și interior;
- Alegerea și punerea în practică a celor mai bune proiecte de valorificare și amenajare turistică se face doar în urma unor studii riguroase de fezabilitate și de impact ecologic;
- Asigurarea suportului și echilibrului financiar necesar punerii în practică a proiectului ales, având în vedere costuri economice și ecologice;
- Lărgirea cooperării cu autoritățile și populația locală și realizarea unui parteneriat între acestea și administrația zonelor protejate;
- Activitățile intermediarilor și a ghizilor în zonele protejate trebuie să fie în concordanță cu normele de protecție a mediului;
- Creșterea contribuției financiare și practice a firmelor prestatoare de servicii turistice, la protecția arealelor ocrotitoare;
- Proiectarea unor politici de promovare și de marketing specifice ariilor protejate;
- Crearea tuturor condițiilor de evitare a impactului de poluare și degradare nedorită a mediului, ecosistemelor și speciilor de floră și faună;

Planificarea și valorificarea turistică devin procese continue, supuse periodic unor analize de impact.

ORGANIZAREA AGROTURISMULUI LA NIVELUL UNEI GOSPODĂRII STUDIU

**PROF. ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „TAKE IONESCU” – TIMIȘOARA**

Agroturismul poate reprezenta o bună ocazie pentru a începe o nouă activitate paralelă cu cea pe care locuitorii rurali o realizează, utilizând pentru creșterea rentabilității infrastructura de care deja dispun. Motivele care stau la baza deciziei de a practica agroturismul sunt:

- Piața este în expansiune, dezvoltarea cererii turistice este estimată printr-o creștere anuală cu 3,5% pentru turismul internațional, iar pentru turismul rural o creștere anuală de 4%;
- Investițiile sunt mult mai mici decât în turismul clasic, aceasta pentru că ele presupun doar modernizări, reamenajări și dotări adecvate primirii turiștilor;
- Nu sunt necesare cunoștințe de specialitate greu de dobândit. La nivelul unei gospodării obținerea cunoștințelor minime necesare sunt posibile în urma efectuării unor cursuri de scurtă durată;
- Activitatea este complementară, ea nu presupune întreruperea activității obișnuite (agricultura);
- Se pot valorifica superior produsele obținute din gospodăria agroturistică. Legea prevede în mod expres posibilitatea de a vinde produse din propria gospodărie și valorificarea lor mai eficientă;
- Este o afacere de familie, putându-se realiza de toți membrii familiei, precum și prin rotație după posibilitățile existente;
- Statul încurajează această activitate acordând numeroase îlesniri financiare;

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un locuitor rural pentru a putea practica această activitate sunt:

- Trebuie să fie agricultor, conform legii pot face agroturism numai cei care sunt agricultori și obțin mai mult de 51% din venitul propriu din activități agricole;

- Trebuie să dispună de o proprietate care să poată fi folosită în scopul activităților agroturistice;
- Spațiul de cazare și masă trebuie să fie adecvat primirii turiștilor, întreaga proprietate trebuie să fie accesibilă turiștilor pentru ca aceștia să se simtă confortabil în curte și împrejurimi;
- Trebuie oferite servicii de calitate în condiții de igienă și confort;
- Oferta agroturistică trebuie să fie diferită de cea de pe piața turistică, trebuie bine valorificate tradițiile, obiceiurile, gastronomia specifică zonei;

Organizarea propriu-zisă a unei pensiuni agroturistice presupune odată cu demararea activității o împărțire a întregului proces în trei faze:

1. conștientizarea ideii de a practica agroturismul
2. planificarea operativă
3. demararea activității

Prima fază este cea mai importantă pentru că ea conduce în final la decizia de a practica sau nu noua activitate. Elaborarea și redactarea planului de afaceri este o operație complexă, dar necesară întrucât definește clar obiectivul, strategia care se adoptă, previziunile asupra activității.

O pensiune agroturistică poate oferi mai multe servicii turiștilor, numărul și tipul lor depinzând de mărimea și localizarea pensiunii, potențialul turistic din zonă, creativitatea gospodarului. Principalele elemente sunt însă următoarele: cazarea, aceasta constituie elementul central al activității agroturistice. Suprafața unei camere este bine să fie cuprinsă între 8-16 m², iar înălțimea de minim 2,5m. Amplasarea poate fi atât la parter cât și la etaj și orientată pe cât posibil spre o priveliște plăcută. Finisarea pereților trebuie realizată în culori deschise, iar aplicarea varului sau vopselelor se face de preferință anual. Aerisirea și curățenia trebuie făcute periodic și foarte meticuloasă. Împotriva insectelor trebuie utilizate plase la geamuri și eventual aparate pentru îndepărtarea lor. Mobilierul camerei trebuie să fie puțin și bine întreținut conform OMT nr.20/1995 camera trebuie să conțină în mod obligatoriu un pat simplu sau dublu cu saltea corespunzătoare, un dulap gol, o masă de mici dimensiuni și două scaune. Camera trebuie dotată cu instalație electrică și prize pentru aparatura electrotehnică, pardoseala trebuie să permită curățirea rapidă și eficientă. În cameră mai trebuie să existe un număr de noptiere și lămpi pentru citit egal cu numărul paturilor. Acest mobilier poate fi rustic, dar trebuie să cuprindă elementele obligatorii menționate. Grupul sanitar trebuie să fie bine amenajat, el trebuie să fie conform legii doar destinat turiștilor. Grupul sanitar trebuie să cuprindă apă caldă și rece în permanență, vas WC, chiuvetă. Pentru atingerea acestui obiectiv se pot folosi module care conțin cele trei piese și pot fi montate pe o podea supraînălțată.

Servitul mesei este o problemă foarte importantă în activitatea de agroturism. Amenajările trebuie făcute cu mare grijă, bucătăria trebuie să aibe conform legii un necesar considerat obișnuit: mașină de gătit, frigider, o masă de lemn, veselă tacâmuri, chiuvetă, spațiu de depozitate a gunoiului. Masa trebuie servită într-o încăpere spațioasă iar poziția mesei trebuie să permită celui care servește masa să ajungă în spatele fiecărui oaspete pentru a-l servi. Membrii familiei trebuie să servească masa separat.

Servicii suplimentare: fiecare întreprinzător agroturistic trebuie să poată oferi clienților săi posibilități de a-și petrece timpul liber într-un mod cât mai plăcut. Cel mai des întâlnite astfel de servicii în mediul rural sunt: închirierea de biciclete, bărci, organizarea de excursii călare, însoțirea turiștilor în drumeții, excursii, plimbări, însoțirea la diferite ateliere meșteșugărești din sat, etc. Prin intermediul acestor activități se realizează o mai apropiată comunicare între oaspeți și gazdă. Orice întreprinzător agroturistic trebuie să cunoască bine și capcanele care pot apărea și care micșorează șansele succesului acestei activități. Cele mai importante dintre ele și care trebuie evitate cu orice preț sunt: urmărirea unor câștiguri mari de la început, evaluarea subiectivă a oportunităților agroturistice, neglijarea oaspeților, proasta gestionare a resurselor umane, calitatea slabă a serviciilor oferite.

Documentația necesară pentru clasificarea pensiunii agroturistice este următoarea:

- cerere tip
- copie după actul constructiv al agentului economic
- copie după certificatul de înmatriculare la Registrul Comerțului
- autorizație sanitar- veterinară
- autorizație de prevenire a incendiilor
- autorizație de mediu
- schița pentru amplasarea gospodăriei
- schița pentru structura, amplasarea și nominalizarea camerelor
- fișa privind încadrarea camerelor pe categorii de clasificare

- copie de pe documentul de plată a contravalorii traficului tarifului achitat în contul OATC în vederea eliberării certificatului de calificare

Conform normelor metodologice în România pot funcționa următoarele tipuri de structuri agroturistice:

- pensiuni turistice rurale de 4,3,2,1, margarete
- pensiuni agroturistice de 4,3,2,1 margarete

Însemnele privind categoria de clasificare a pensiunii trebuie realizate pe plachete confecționate din materiale rezistente, iar montarea lor trebuie făcută în exterior, de regulă la poartă sau în alt loc care asigură vizibilitate optimă pentru turiști.

INVITAȚIE LA VĂLIUG ! STUDIU

PROF.ÎNV.PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „TAKE IONESCU” –TIMIȘOARA

Comuna Văliug așezată într-o regiune muntoasă , în județul Caraș – Sevrin, situată spre sud-vest de orașul Reșița, la o distanță de 22 km de aceasta.

Existența comunei este atestată în anul 1793, dată la care au fost aduși coloniști șvabi din Austria, în ziua de 29 iunie, un număr de 71 de familii din zonele: Oberosterreich, Tirol, Neiderosterreich. Existea așezărilor răsfirate, de fapt se pierde în negura vremii. Primii locuitori au fost români veniți din județele: Mehedinți, Vâlcea și Gorj. Ei au trăit prin locuri ascunse din pădurile de aici, dar lucrau la extracțiile de minereuri din împrejurimile munților Semenici. Cei existenți la data de 29 iunie 1793 , se așează în perimetrul de pădure din zona de centru, care este în Parcul din Tei și azi existent. S-au construit: Biserica romano-catolică, clădiri ale fostului..., azi ocolul silvic, primăria și clădirea școlii din fața bisericii romano-catolice.

Așezarea satului este de-a lungul râului Bârzava, în spatele Semenicului între dealuri, sub Prislop, la care altitudinea este de 998 m.

Altitudinea comunei este de 625 m.

Zona muntoasă în care ne aflăm e de un pitoresc din cele mai spectaculoase. Pădurile de conifere și cele de fag, carpen, stejar sunt o podoabă a acestor ținuturi și totodată sunt una din bogățiile de bază ce asigură ozonarea mediului.

Locuitorii se bucură de împrejurimi care sunt atât de fermecătoare și parte dintre ele sunt ușor accesibile pe poteci, invitațiile la plimbare nelăsându-se așteptate. Locurile de vizitat sunt atât de multe că nu ști la care să ajungi în aceeași zi fiindcă așezările sunt pe versanți diferiți și nu se poate merge cu ușurință pe toate potecile.

La începutul secolului XX, se construiește stăvilarul Breazova (barajul), unde se formează lacul de acumulare și se construiește uzina electrică ce furnizează curent electric pentru fabricile din Reșița. Lucrarea aceasta e monumentală și complicată pentru acele vremi, fiind unica pe atunci în țară și în Europa de răsărit. Este o deosebită frumusețe a locurilor din perimetrul respectiv fiind vizitată frecvent de excursioniștii care vizitează zona. La ora actuală este un loc de agrement deosebit. Pe lângă farmecul pitorescului, lacul este și izvor pentru pescarii autorizați, aceștia putându-se ospăta din peștele de apă de munte.

La Barajul Breazova (sau Văliug) turiștii pot studia în ansamblu și în amănunțime locurile atât de înfricoșătoare unde au reușit urmașii noștri de acum 102 ani să asambeze atât zidul, baza, stăvilarul (barajul 5) dar și locul unde s-a clădit uzina propriu-zisă, prin care trece o parte din apă spre a produce curent electric necesar uzinelor de atunci, ca și astăzi. Proiectantul lucrărilor desigur că înainte de a întocmi lucrarea, a cercetat totul la concret, pe rocă direct. Trebuie știut faptul că toate lucrările au fost efectuate cu unelte primitive: târnăcopul, lopata și roaba, la care se adaugă scripetele. Schelăria este făcută după calcule și teren, dar înainte de a se turna fundația până la elevație.

În apropiere de Vila Klaus se află pescăria, făcută acum câteva zeci de ani pentru a crește pește, acel păstrăv produs prin grija omului harnic pentru delectarea turiștilor dar și a reșițenilor.

Zona Crivaia abundă în peisaje parcă nevăzute până aici, la care se adaugă zeci de construcții civile (case de odihnă, pensiuni). Aceste pensiuni au răsărit ca din vis după revoluția din 1989, în special. Doar câteva au fost ridicate în timpul comunismului.

Proprietarii acestor imobile își petrec timpul liber în aceste colțuri naturale unde ozonarea aerului schimbă cu totul procesele ce se petrec în organism pentru îmbunătățirea și prelungirea longevității, după câteva zile petrecute aici, în micul paradis, organismul este încărcat cu energie dând omului de rând putere și speranță la viață.

Lacul barajului Gozna are cinci pontoane, fiecare fiind construit mai agreabil și mai calitativ. În jurul lacului sunt căsuțe amenajate unde oamenii veniți la plajă, în excursie sau pentru petrecerea sejurului pot beneficia de cazare, serviciile oferite fiind de apreciat. Un amănunt pe care-l considerăm foarte prețios, este vizitarea, cu aprobarea prealabilă ce se poate obține de la împuternicitul uzinei, a interiorului zidului barajului (tip tunel) care este uimitor. Nu vă puteți închipui că ar putea exista o asemenea lucrare!

Sunt construite în Văliug o mulțime de clădiri, de către persoane din județul Arad, Timiș, Caraș-Severin.

1. Bradea Gheroghe-vila din centrul comunei, în partea dreaptă, la sensul giratoriu, virând spre stânga la sosirea din Reșița. Proprietarul ei e un camarad crescut pe meleagurile maramureșene, el venind cu noutăți petru turiști, din datinile autentice ale strămoșilor daci.

2. Mergând în jos de la Bradea, la o distanță de aproximativ 250 metri, întâlnim fabrica de pâine și produse de patiserie, cu calități deosebite. Proprietar este firma „ Vasiluță Ioan”.

3. Obădău Ioan- fost inginer la RENK Reșița, actualmente pensionar, a construit o casă de odihnă, pe partea stângă, de la sensul giratoriu venind dinspre Reșița vis-a-vis de ultima casă înainte de podul de pe Bârzava. O construcție cu foarte mult gust din punct de vedere arhitectural.

4. Ruia Ion- profesor în Timișoara, are o casă de vacanță cu magazin alimentar la parterul construcției, realizată într-un mod specific. La etaj sunt folosite materiale din lemn, scândură și rumeguș din lemn la mijlocul zidului, care apoi este tencuit cu beton. Clădirea pe lângă modelul arhitectural prezintă curiozități privind rezistența edificiului și măsurile tehnice aplicate pentru menținerea temperaturii dorite provenită dintr-un izvor termic, folosit.

5. Târlea Ștefan- patron, inginer la Construcții Reșița, proprietar al unui imobil cu o arhitectură celebră, pe măsura specializării sale profesionale, un model care trezește deosebite curiozități.

6. Augustinov Rafael- medic stomatolog în Reșița proprietar al unei case de vacanțe, construită după un model arhitectural original. Imobilul se găsește în imediata vecinătate a casei profesorului Ruia Ion de la podul de peste Bârzava, din Satul de la Vale.

7. Bolocan Iulian, domiciliat în Timișoara, profesiază meseria de tehnician. Casa de vacanță a fost construită de el, împreună cu membrii familiei timp de doi ani 1995-1997 (în concediu). O construcție cu modele unice în arhitectură care atrage atenția tuturor celor care trec spre stația de captare și filtrare a apei potabile Văliug, pe partea stângă, înainte cu circa 200 metri de acest obiectiv comunal.

8. Avram Ioan – maestru tâmplar- proprietar al unui imobil cu magazin la parter și la etaj spațiu pentru turiști, cu deservire cu pension pe durata dorită, ofertele și condițiile foarte tentante. Imobilul este situat în partea stângă, la ieșirea de pe strada principală, înainte de podul Iazului.

Excursii

Muntele Semenic(1447 m).

Semenicul este mândria munților din Banat.

Priveliștea de pe Semenic este fermecătoare. De pe Semenic prinzi cu vederea, când e vreme senină, spre apus, întregul orizont, peste crestele Almașului și poarta prin care iese Nera, până la Cula Vârșetului din Banatul Iugoslav. Iar spre miazăzi și răsărit de la mușcătura Cazanelor până dincolo de masivele calcaroase ale Țarcului și Godeanului. Pe Semenic la stâna de oi se află și o mică cabană.

Pe Semenic e și Baia Vulturului, unde merg țărani de la mari distanțe, la Sfântul Ilie și Sfântul Ioan, să facă baie.

Azi se păstrează multe din aceste tradiții, dar modernizate, în loc de o mică cabană, la nivelul posibilităților de atunci, sunt o mulțime de imobile hoteliere, pensiuni, construcții din cele mai moderne și dotate cu toate cele necesare pentru satisfacerea cerințelor excursioniștilor, construcții adaptate la nivel internațional, unde și condițiile de plată sunt pe măsură, existând în același timp și cabane pentru turiștii cu mai puține posibilități financiare, dar care se pot bucura în același mod de natură.

Sus pe Semenic se pot organiza diferite evenimente:

a. Oficierea căsătoriilor la Sfânta biserică de pe munte, cu serviciile religioase, creștinești, oferite de preotul care a fost hirotonisit la Sfântul Ispas, iar petrecerea, masa, dansul pot avea loc într-un spațiu la alegere a celui mai luxos hotel sau restaurant. Calitatea serviciilor efectuate de personalul restaurantelor este excepțională cât și diversificarea gustărilor și gusturile lor apetisante.

b. Se poate sărbători și revelionul. Unde te poți simți mai bine la trecerea dintre ani, decât sus la aer, privind albul imaculat al zăpezii din jurul tău, fiind cuprins în același timp de liniștea ce te pătrunde?

c. Concursurile sportive, în special cele de iarnă, săniușul, schi, așa zisele spartachiade de iarnă, au loc pe acest vîrf de munte îndrăgit de toții doritorii de sporturi de iarnă. Participarea la astfel de evenimente te face să rămâi

cu amintiri plăcute și cu dorința de reînțoarcare. Sărbătorile sunt însoțite de orchestre și fanfare de dansuri și voce bună.

d. Pregătirile echipelor de fotbal, ca și sărbătorirea de succese în domeniu, tot în acest colț al banatului se desfășoară.

e. Sărbătorirea momentelor aniversare.

În acest perimetru mai există locuri de vizitat, ca de exemplu localitatea Gărâna care este la o distanță de 4 km de cantonul silvic Prislop, înainte de a vira la dreapta spre Semenice.

Aici întâlnim și punctul Trei Ape- unde există un lac de acumulare a pâraurilor în număr de trei, de unde vine și numele locului. Întâlnim la trei Ape condiții similare cu cele de la Lacul Gozna.

Vizitând doar obiectivele pomenite aici veți rămâne impresionați de ținuturile acestei zone, zestre valoroasă pentru iubitorii muntelui, iubitorii aerului curat, zestre valoroasă pentru cei ce iubesc viața!

CADRUL NATURAL AL VĂLIUGULUI STUDIU

**PROF. ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „TAKE IONESCU”-TIMIȘOARA**

I. Așezare

Întrucât în suprafața județului Caraș – Severin predomină relieful montan, zona Văliugului oferă oaspeților săi un cadru natural de o frumusețe unică și obiective de un deosebit interes turistic și științific.

Subzona Breazova – Crivaia s-a conturat în jurul a două lacuri de acumulare Breazova, Gozna și împrejurimi. Aici la poalele munților Semenice la o altitudine de 535 de m, la 22 km de Reșița se află o regiune pitorească admirabilă, în centrul căreia se găsește Stațiunea Văliug.

Comuna Văliug s-a format în valea largă a Bîrzavei, fiind înconjurată de dealuri cu păduri de brazi și de molizi. Se întinde de-a lungul râului Bîrzava, începând de la așezările din Crăinicel până la zona finală a părții numită Hirtii, la locurile unde se bifurcă drumurile la dreapta spre Barajul Gozna, la stânga spre Gărâna.

Intrarea este marcată de sectorul denumit Poiana Văliugului pe numele său inițial Iosefîental.

Vecini: fosta comună Cuptoare, actualmente cartier al municipiului Reșița, și satul Gărâna, care aparține de Brebu Nou.

2.2. Geomorfologie

Teritoriul administrat de Ocolul Silvic Văliug, este situat în sud – vestul țării, în provincia central- europeană, sub-provincia piemonturilor vestice, ținutul Munților Banatului, districtul Munților Apuseni. Acesta cuprinde păduri situate pe culmile ce pornesc din masivul Semenice spre nord, est și vest și direct din văile râurilor Bîrzava și Timiș, ocupând partea superioară a acestora.

Altitudinal, suprafața ocolului se situează între 500 m (Cotul Turcului) și 1452 m (Vf. Gozna), altitudinea predominantă fiind cea de 805 m.

Expoziția însorită ocupă 21%, umbrită 32 %, iar cea parțial însorită 47 %.

2.3. Hidrologie

Teritoriul Ocolului Silvic Văliug este străbătut de două ape importante care au format două mari bazine hidrografice: Timiș și Bîrzava. Rețeaua hidrografică este densă iar cursurile de apă au un debit permanent și în general constant datorită faptului că străbat o zonă aproape integral împădurită și se alimentează din izvoarele bogate care ies din masivul Semenice.

Regimul hidrografic echilibrat și debitul constant au făcut posibilă construirea în zonă, în perioada 1890 – 1968, a unui sistem hidrografic complex format dintr-o rețea de canale și apeducte și patru lacuri de acumulare, dintre care trei pe teritoriul acestui ocol.

Primul lac de acumulare din sud - estul Europei a fost construit aici în anul 1907 – 1909 (Lacul Breazova, cu dig zidit din piatră cu mortar de ciment).

Pe Bîrzava se succed în ordine, din amonte de comuna Văliug până în apropierea Reșiței următoarele lacuri:

1. Lacul de acumulare Gozna (în lucrări de cercetare apare și sub denumirea de Breazova), pus în funcțiune în 1953, are o suprafață de 66, 2 ha și un volum de apă de 11.997.000 mc, fiind folosit pentru hidrocentralele Crăinicel și Grebla și cu bazin turistic în cadrul complexului Crivaia.

2. Lacul de acumulare Văliug funcționează din 1909 în scop hidroenergetic și pentru alimentare cu apă. Are o suprafață de 12,6 ha și un volum de 1.130.000 mc de apă.

3. Lacul de acumulare Secu, construit în 1963 cu suprafața de 105,67 ha și un volum de 15.132.000 mc apă, servește la alimentarea cu apă a Reșiței având și rol de agrement în cadrul Stațiunii Turistice Secu.

2.4. Climatologie

Ocolul Silvic Văliug este situat într-o zonă cu climă temperat – continentală, cu ușoare influențe mediteraneene, cu ierni mai lungi, primăveri bogate în precipitații, veri destul de călduroase și toamne relativ lungi și secetoase.

Precipitațiile sunt în general regulate și abundente. Astfel, în intervalele de altitudine 500- 700 m, 701-900 m și 901-1350 m, precipitațiile înregistrate se încadrează între limitele de 900- 1100 mm/mp/an, 1000 – 1200 mm/mp/an, respectiv 1200 -1400 mm/mp/an. Numărul anual de zile cu strat de zăpadă este între 120 și 160 la altitudini mai mari de 1000 m și între 80 și 120 sub 1000 de m.

Prima zi de îngheț este în jurul datei de 15 octombrie, iar ultima zi de îngheț este în intervalul 10- 20 aprilie. Durata intervalului de zile fără îngheț este, în medie, în jur de 185.

Climatul stațional local este moderat și puternic modificat de formele și elementele de relief, de diferențele de altitudine, vânturi, etc. Vânturile cele mai importante în regiune sunt Coșava, cu direcție nord- estică, viteză medie 1,7 m/s și Föhnul din direcția sud – vestică, cu viteza medie de 1,7 m/s, care se manifestă în lunile de vară. Perioada de calm este de 25 % și cea de vânt de 75%.

2.5. Vegetația

Zona pădurilor este bine reprezentată, fagul (*Fagus silvatica*) constituind specia principală care determină aspectul general al pădurilor din zona muntelui Semenic. Acesta este prezent în amestec cu ulmul de munte (*Ulmus montana*), paltinul (*Acer pseudoplatanus*), iar în partea superioară se amestecă cu bradul (*Abies alba*) și molidul (*Picea abies*).

Predomina de asemenea pajiștile cu iarba câmpului (*Agrostis tenuis*), păiușul roșu (*Festuca rubra*), țepoșica (*Nardus stricta*) și firuța (*Poa violacea*, *Poa alpina*).

Se mai întâlnesc tufe de afin (*Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium vitis idaea*), ienupăr (*Juniperus sibirica*), garofițele de munte (*Dianthus sp.*), brândușe (*Crocus banaticus*), cupele (*Gentiana excisa*) și clopoței (*Campanula persicifolia*, *Campanula napuligera*), etc.

2.6. Fauna

Prin varietatea, bogăția și originalitatea ei, aceasta nu rămâne cu nimic în urma florei.

Viața freamătă peste tot prin multe specii de animale reprezentate prin numeroase exemplare de reptile (gușter, șarpele de casă, șarpele de alun); păsări (mierla, sturzul, cucul, gaița, codobatura, vulturul, uliul) și mamifere ca de exemplu: șoarecele gulerat, pârșul, veverița, iepurele, mistrețul, căprioara, vulpea și lupul.

Râurile de munte sunt bogate în păstrăvi indigeni (*Salmo trutta fario*), păstăv curcubeu (*Salmo irideus*), zlăvoaca (*Cottus gobio*) și cleanul (*Leuciscus cephalus*).

LIMBAJUL – MIJLOC DE COMUNICARE, GÂNDIRE ȘI CREAȚIE PENTRU ELEVII DIN CLASA PREGĂTITOARE ȘI CLASA I

**PROF. ÎNV. PRIMAR. RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „ TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA**

La vârsta școlară mică, limba română se învață cu mare ușurință. Curiozitatea copiilor față de latura sonoră a comunicării reprezintă probabil impulsul interior care determină asemenea rezultate în însușirea limbii. Copilul dacă nu posedă cuvântul de care are nevoie, îl creează, iar creația lui este de cele mai multe ori conformă cu spiritul limbii lui materne. Această atitudine față de limbă trebuie să stea la baza activităților desfășurate la orele de limba română, începând chiar din primul an de școală.

Limbii române, ca obiect de învățământ îi revin sarcini exprese pentru dezvoltarea capacității de comunicare și de creație. Formarea și dezvoltarea capacității de comunicare verbală se află în strânsă legătură cu formarea și dezvoltarea capacității de creație. De aceea este necesar ca în studiul integrat al limbii române în clasele primare să fie cuprinse și exerciții exprese pentru dezvoltarea creativității verbale la elevi, paralel cu activitățile obișnuite de învățare și însușire a limbii.

Psihologia contemporană subliniază tot mai frecvent latura informațională a gândirii, în sensul că aceasta operează cu semne, cu simboluri, care, la rândul lor, sunt purtătoare de informații. Semnele cu care operează gândirea omului

sunt, în primul rând semne lingvistice. Cu ajutorul lor, omul are posibilitatea de a obține și a prelucra informația despre diverse obiecte sau fenomene fără a opera nemijlocit cu obiectele sau fenomenele respective, fapt ce constituie o mare performanță a gândirii omenești. După ce și-a însușit cuvintele cu semnificația lor, omul le folosește în cele mai variate forme ale activității sale și mai ales, în activitatea de cunoaștere, comunicare și creație. Astfel limbajul participă la actul percepției, asigurând condițiile realizării unor forme mai complexe de analiză și sinteză a obiectelor și fenomenelor percepute. Datele experienței senzoriale sunt integrate în unități mai ample prin deprinderea unor elemente comune, constante. Reprezentările se leagă direct de cuvinte, servind gândirii ca suport intuitiv și creativ.

Îmbogățirea vocabularului elevilor constituie o preocupare permanentă la nivelul disciplinei limba română, deoarece orice cuvânt nou introdus în vocabularul elevului, devine simbolul unui obiect, al unui fenomen sau al unei relații care contribuie la formarea și dezvoltarea proceselor gândirii și creației copilului.

De un real folos în realizarea acestui obiectiv sunt exercițiile- joc, care se pot introduce cu succes chiar din clasa pregătitoare. În cele ce urmează voi da câteva exemple din aceste tipuri de exerciții:

1. Compuneți cât mai multe cuvinte din următoarele silabe: ma, na, ni, re, ca sa, soa, ge nin, pe.

Ex.: mare, masă, nani, sana, sare, rege, casă, soare, ninsoare, pere, penare, ninge, etc.

2. Alcătuiți cât mai multe cuvinte din literele cuvântului „scrisoare”.

Ex.: scris, soare, ser, serie, scrie, oare, ora, ore, are, cor, coș, rac, car, cer, ceri, sac, sec, sos, soc, ros, cai, cais, eroi, etc.

3. Formați cuvinte noi schimbând prima literă din cuvânt:

Ex.: mac- bac, dac, fac, lac, pac, rac, sac, tac, zac. etc.

doi – boi, foi, joi, moi, noi, roi, soi, toi, voi etc.

mură – cură, dură, fură, jură, sură, șură, tură etc.

car – bar, dar, far, jar, sar, var, zar etc.

4. Schimbă ultima silabă din cuvânt, pentru a găsi cât mai multe cuvinte noi.

Ex.: mama – mare, masa, mana, mapa, etc.

casa – cade, care, cană, cală, etc.

5. Găsește alte cuvinte citind invers literele.

Ex.: cos – soc, coș-șoc, rac-car; mac- cam; șal- laș; dor – rod; supa – apus; cal- lac; dop-pod. etc.

6. Formulează cuvinte care denumesc obiecte mai mici (diminutive).

Ex.: masa (măsuță)

bancă (băncuță)

batistă (batistuță)

pisică (piscuță)

7. Găsește cuvinte cu același înțeles (sinonime).

Ex.: zăpadă (omăt)

elev (școlar)

aleargă (fuge)

câmpie (șes)

drapel (steg)

sumă (total)

8. Găsește cuvinte cu înțeles opus (antonime)

Ex.: atenție (neatenție)

liniște (gălăgie)

bun (rău)

harnic (leneș)

înalt (scund)

mare (mic)

alb (negru)

cald (rece)

9. Găsește cât mai multe însușiri pentru următoarele cuvinte:

elev- harnic, bun, cuminte, ordonat, ascultător etc.

frunză – verde, ruginie, ofilită, galbenă, mare etc.

vulpe – roșcată, șireată, vicleană, rea etc.

10. Alcătuiți propoziții în care cuvântul „nouă” să aibă diferite înțelesuri.

Ex.: Maria are *nouă* ani.

Mama a cumpărat o haină *nouă*.

Nouă ne place ciocolata.

Este de datoria noastră să promovăm atât aspectul oral, cât și cel scris al limbajului urmărind încă din clasa pregătitoare dezvoltarea capacității de lectură și înțelegere a fiecărui copil.

Exercițiile sub formă de joc, de tipul celor exemplificate, contribuie la îmbogățirea vocabularului elevilor, la dezvoltarea capacității lor de a gândi și de a se exprima într-o formă concisă, clară și cât mai variată, în mod constructiv și creativ.

PORTOFOLIUL, INSTRUMENT COMPLEX DE EVALUARE

PROF. INV. PRIMAR RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 “ TAKE IONESCU “ - TIMIȘOARA,
JUDEȚUL TIMIȘ

Într-o școală nu se știe niciodată cine dă și cine primește.

(Constantin Noica)

Pentru realizarea unei evaluări unitare este necesară elaborarea unei strategii, a unui ansamblu de criterii, modalități și instrumente de evaluare, a unor practice de desfășurare a programelor de evaluare, care să genereze o experiență a gestionării timpului de învățare, care să creeze legături de parteneriat cu mediul social.

Evaluarea presupune un proces de comunicare între membrii echipelor implicate în activitate și permite o înțelegere comună a situațiilor în care aceștia trebuie să acționeze. Evaluarea are atât un rol de control, dar mai ales un rol de clarificare a unor situații complexe, în scopul armonizării activităților.

Evaluarea rezultatelor activității școlare constă în măsurarea gradului de îndeplinire a obiectivelor acesteia, în aplicarea calității demersurilor practice, în valorificarea datelor finale pentru ameliorarea funcționalității sistemului de învățământ în ansamblul său, ori- după caz – pentru optimizarea practicilor educative concrete. Portofoliul este un instrument complex de evaluare, cuprinde rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare. Decizia finală estimează performanțele viitoare reflectare în rezultatele așteptate și motivarea elevilor pentru obținerea performanței.

Este important de precizat că evaluarea cu ajutorul portofoliului nu se limitează la cadrul de referință tradițional, ci ea vizează coordonate care țin de reforma sistemului de învățământ, de validarea unor decizii, de stimulare a valorilor .

Aceste rezultate privesc probele orale, scrise și practice, observarea sistemică a comportamentului elevului, a proiectului realizat, gradul de îndeplinire a sarcinilor specifice reflectând progresul acestuia spre cunoaștere, spre autoinstruire.

Evaluarea cu ajutorul portofoliului trebuie să se bazeze pe un sistem de informații cuprinzând date și indicatori care să permit urmărirea evoluției fiecărui elev în parte.

Portofoliul este definit ca o *colecție de lucrări* ale elevilor alcătuită cu scopul de a indica eforturile, progresele și rezultatele acestora la una sau mai multe discipline. (David Randall *Jurnalismul universal*, 1998, p. 51, Discursuri din cadrul Asociației de evaluare).

Portofoliul este un instrument complex de evaluare, el cuprinzând experiența și rezultatele obținute prin celelalte forme de evaluare și care oferă posibilitatea de a emite o judecată de valoare pe baza unui ansamblu de rezultate ale unei persoane, având astfel un puternic caracter inter- pluridisciplinar.

Un portofoliu complex va conține informații despre elev (numele, disciplina, anul școlar, școala, clasa, numele profesorului), lucrări scrise, teste, referate, fișe de informare și documente independente, eseuri, fișe de la activități experimentale și rezultate obținute la acestea, fotografii, postere, benzi colorate, elemente de orientare profesională a elevului privind cariera, demersul și interesul necesar realizării carierei vizate, *feedback-ul* din partea comunității etc.

Important este ca portofoliul fiecărui elev să conțină și fișe de autoevaluare, informații despre performanțele școlare și extrașcolare evidențiate de elev. Acestea vor permite urmărirea progresului obținut, prin evidențierea răspunsurilor

elevului față de sarcinile de lucru asumate, față de modul de selectare al temelor și de evaluarea rezultatelor obținute.

O funcție pe care o preia portofoliul este aceea de investigare a majorității “produselor” elevului, care de obicei rămân neinvestigate în actul evaluativ. Prin complexitatea și bogăția informației pe care o poate furniza, portofoliul reprezintă o parte integrantă a unei evaluări sumative semestriale/anuale și, de ce nu, o evaluare externă la final de ciclu de instruire.

Din punct de vedere practic s-a dovedit necesar ca pentru determinarea scopului unui portofoliu, cadrul didactic să răspundă la câteva întrebări fundamentale:

- Care va fi conținutul, ce va fi evaluat (experimente, legi, teoreme etc.)? Ce trebuie asimilat, în aceea lucrare/disciplină/ ciclu de învățământ?

11. Ce ar trebuie elevii să fie capabili să facă?(desfășurarea experimentului, înregistrarea datelor, prelucrarea lor, stabilirea concluziilor, precum și identificarea domeniului de aplicare cu rezultate bune).

12. Care sunt atitudinile pe care elevul ar trebui să le dezvolte în realizarea portofoliului?

Elevii pot avea discuții cu profesorii și chiar cu părinții lor, despre ceea ce își propun să realizeze, despre atitudinile lor față de disciplina studiată și despre progresul ce poate fi dobândit prin învățare.

Toate acestea vor permite realizarea/ atingerea obiectivelor/competențelor vizate de programă.

În funcție de scopul urmărit portofoliul poate să cuprindă:

- *toate realizările elevului*; subsumate demersului întreprins, ele vor permite profesorului să emită o judecată de valoare asupra activității desfășurate și asupra saltului calitativ realizat de elev în procesul propriei instruirii.

- *o selecție a celor mai bune produse rezultate din activitatea elevului*; acestea vor demonstra școlii, părinților sau comunității calitatea instruirii, volumul de cunoștințe cumulate, deprinderi și competențe formate în raport cu standardele stabilite.

Luând în calcul aceste variabile, se pot identifica diferențe semnificative în ceea ce privește personalizarea modului de concepere și de realizare a portofoliului.

Portofoliul poate fi:

a) *o sarcină a profesorului*, în sensul că el este cel care stabilește scopul, proiectează, formulează cerințele și selectează produsele reprezentative;

b) *o sarcină comună a profesorului și a elevului*, care vor determina împreună scopul, conținutul și etapele de realizare a portofoliului;

c) *o inițiativă a elevului ori a unui grup de elevi*, aceasta stimulând creativitatea, ingeniozitatea și implicarea personală a fiecărui elev în activitatea de învățare, dezvoltă motivația, oferă profesorului importante informații despre personalitatea elevului, a grupului/clasei de elevi.

Indiferent de metoda de evaluare folosită, aceasta trebuie să aibă un caracter stimulator. Ea nu trebuie să inhibe elevii, să-i demotiveze, ci dimpotrivă, să-i încurajeze și să-i stimuleze să se pregătească mai mult, să se pregătească mai bine. Ca să îndeplinească aceste cerințe, evaluarea trebuie concepută și prezentată elevilor ca o preocupare de interes comun, necesară, firească.

INSTRUIREA ASISTATĂ DE CALCULATOR

PROF. ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA,
JUDEȚUL TIMIȘ

Instruirea asistată de calculator este cel mai obișnuit termen folosit în descrierea utilizării calculatoarelor în scopuri educaționale. În multe țări utilizarea calculatoarelor și tehnologiilor informatice a intrat în practica școlară, deschizând noi orizonturi procesului de instruire, iar acest fapt a fost în mod nemijlocit legat de apariția și dezvoltarea calculatoarelor personale. În aceste condiții au fost efectuate numeroase studii comparative, referitoare la folosirea calculatoarelor personale în școală, iar în multe țări sunt în curs de desfășurare programe naționale de introducere a tehnologiilor informatice în procesul de învățământ. Incluziunea acestor programe în școală marchează de fapt integrarea informaticii în procesul de învățământ.

La toate nivelurile școlare se observă îmbunătățirea randamentului elevilor atunci când în procesul de învățământ intervine calculatorul. Calculatorul înlesnește promovarea instruirii individuale a elevilor. Se sprijină astfel

dezvoltarea deprinderilor legate de comunicarea informației, pentru a obține, prezenta și transmite informații în forme variate: texte, grafică, tabele etc.

Instruirea elevilor trebuie să se realizeze într-un mod profesional, în cadrul căreia calculatorul oferă sugestii alternative pentru organizarea procesului de predare/învățare, în abordarea unor teme din programele de învățământ, dezvoltând abilitățile elevilor în ceea ce privește prezentarea informației și, nu în ultimul rând dezvoltarea unor abilități de procesare complexă a informației.

Utilizarea calculatorului permite realizarea unor serii de activități și dezvoltări unice. Acestea sunt modelările, simulările și vizualizările pe calculator, dar mai ales realizarea experimentului pe calculator, care reprezintă a treia cale de descoperire științifică, după cea practic-empirică și cea logico-matematică. Mai mult, aspecte fundamentale ale matematicii au fost dezvoltate utilizând această nouă direcție de lucru în știință. Dezvoltarea matematicii depinde din ce în ce mai mult de calculator. Îmbunătățirea experimentelor cu ajutorul calculatorului conduce la depășirea dificultăților de ordin matematic, dar și la înțelegerea profundă a unor legi pe care nici nu le-am fi bănuțit fără această nouă față a folosirii calculatorului.

Învățământul tradițional nu poate face față avalanșei de cunoștințe și varietăți de meserii și domenii de activitate către care se îndreaptă copiii noștri grație calculatorului.

Avantajele utilizării noilor metode de învățământ constau în posibilitatea adaptării programelor personale de educație; acomodarea rapidă la schimbările și noile cunoștințe din diverse domenii; posibilități extinse de educație interdisciplinară și chiar reducerea consumului de timp și a costurilor educației continue. Cadrele didactice resimt nevoia unei politici generale care să introducă mai rapid calculatorul în școală, să traseze obiective și demersuri operaționale pentru mai bună implementare a acestuia în procesul didactic.

Procesul de învățare va fi completat de acum înainte de folosirea unor materiale suplimentare, cum ar fi: cursurile electronice, programele educative pe CD-uri, conectarea la rețeaua internet.

Introducerea calculatorului nu duce la dispariția învățătorului deoarece el este acela care scrie, îmbunătățește materialele pentru lecție, le pune pe calculator și le introduce în rețea.

Învățătorul îi va orienta pe elevi să ajungă la atingerea obiectivelor prestabiliteși pentru a găsi ei înșiși calea proprie de urmat în vederea descoperirii de noi cunoștințe, a găsirii unor răspunsuri la situațiile problematice de învățare cu care se văd confrunțați.

Folosirea calculatorului cu tehnica sa de animație este de mare efect pedagogic. Dialogul dintre învățător și elevi este cu atât mai plăcut cu cât programele didactice sunt mai atractive, cu imagini, tonalități și culori menite să-i creeze elevului o lume în care să dorească să învețe.

Integrarea calculatorului în sistemele de lecții concepute de învățători va fi adevcată finalităților și obiectivelor pedagogice. Elevii își aduc și ei aportul la activitatea din clasă, fiind interesați și implicați prin interactivitate pe tot parcursul lecției. Din experiență putem spune că imaginația elevilor este stimulată datorită numărului mare și variat de programe special concepute, elevii devin mai rapizi în luarea deciziilor, iar gândirea lor devine o gândire logică.

Intervenția calculatorului în timpul unei ore de clasă poate fi parțială sau totală. Activitățile desfășurate în cadrul instruirii programate constau în elaborarea programelor și instruirea elevilor. Prima activitate presupune următoarele etape:

- stabilirea precisă a obiectivelor intermediare și finale de atins de către elevi (obiectivele educaționale);
 - 13. analiza logică a temei de programat, în vederea determinării noțiunilor – cheie;
 - 14. determinarea noțiunilo-cheie în jurul cărora se grupează împărțirea lecției, în funcție de aceste noțiuni, în unități logice elementare, gradate ca mărime și dificultate;
 - 15. dispunerea în ordine logică a unităților elementare, ținând seama de cerințele psihologiei învățării;
- Spre exemplificare am pregătit cu elevii clase a IV-a B o lecție de evaluare, cu rezolvarea unor probleme de matematică având trei variante de răspuns, iar elevul trebuia să aleagă răspunsul corect.

Am aplicat un soft educațional numit *Program testare*, folosibil pentru testarea elevilor la toate disciplinele. Acest program construiește în final o listă cu nota realizată și semnaleză întrebările la care s-a greșit. Durata testării se stabilește de către învățător și va fi astfel calculată încât elevii să aibă timpul necesar pentru a rezolva probleme abordate.

CARACTERUL INTERDISCIPLINAR AL ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ

PROF.ÎNV. PRIMAR RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „ TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA

Fiecare obiect luat în parte, dar și toate împreună, au darul de a dezvolta capacitățile intelectuale ale elevilor, de a le modela caracterul și de a-i forma pentru viață.

Limba română, prin însăși faptul că este vectorul comunicării, se întâlnește cu toate celelalte discipline de învățământ. Prin caracterul pluridisciplinar al acestui obiect de studiu, se asigură, pe de o parte, dobândirea cunoștințelor din alte domenii, pe de altă parte, contribuie la dezvoltarea mobilității gândirii, a creativității. În același timp, asimilarea temeinică a limbii creează posibilitatea de însușire a binelui și, sub aspect comunicativ, al relațiilor sociale.

Experiența de 25 de ani la catedră mi-a întărit convingerea că, abordând multidisciplinar textele literare, contribuim nu numai la realizarea competențelor lingvistice pe care le cer programele școlare, ci și la îmbogățirea orizontului științific al elevilor.

Din mulțimea de argumente ce pot fi aduse în susținerea aserțiunilor de mai sus, mă voi opri la un exemplu de abordare interdisciplinară a unei creații literare, analizate în orele de limba română la clasa aIV-a.

Iată cum am abordat multidisciplinar textul *Cântecul lui Mihai Viteazul*, poem popular cules de Vasile Alecsandri.

Pregătirea pentru lecție s-a făcut printr-o ghicitoare formulată cu ajutorul versurilor:

Bălcescu tare l-a cinstit

Pe voievodul mult iubit

Ce țărișoarele-a unit

El, cel dintâi. Și s-a jertfit

Căci l-au ucis parșivii știi,

Pe lângă Turda-n zori de zi.

Dac- ai ghicit, îl scrie, hai!

E-un voievod viteaz.....

Firese au urmat discuții referitoare la personalitatea lui Mihai Viteazul, axate pe aspecte ce se constituie într-un transfer de cunoștințe către obiectul istoriei. Elevii și-au amintit de un alt text studiat, din volumul *Românii supt Mihai - Voievod Viteazul*, de Nicolae Bălcescu. Cu acest prilej s-a citit un fragment din Cartea I – *Libertatea națională*, care vorbește despre acel bărbat

„vestit și lăudat, despre virtuțile alese și felurite prin credința către Dumnezeu, dragostea către patrie, prin sinceritatea, statornicia și dărnicia ce împodobesc mult lăudatul său caracter”.

Exercițiile pe text scot în evidență semnificația istorică a conținutului textelor în discuție, fără a neglija calitatea actului citirii.

În poemul analizat, observăm că se amintește despre Olt, Craiova, Călugăreni. Este prilejul de a se face trecerea spre o altă disciplină – geografia. Pentru „râul oltean” se arată la hartă cursul Oltului, de la izvor la vărsare, apoi, pe rând: Craiova, Oltenia; pentru „vadul dunărean” se indică la harta continentului Dunărea, de la izvoare la vărsare și de la intrarea în țara noastră până la Marea Neagră.

Trecând apoi la unele detalii de perspicacitate și logică, am cerut elevilor să răspundă în scris la o întrebare legată de ilustrația din manual a portretului voievodului: Cum e corect: „Mihai avea pana de vulpe la căciulă sau pe căciulă?” Exercițiul de atenție a trezit interesul și i-a distrat pe elevi.

Prin intuirea ilustrației, se realizează un transfer către un alt domeniu: desenul. Se remarcă, de pildă, fondul coloristic, care alternează între cenușiu, violet și roșu. Se explică rolul culorilor.

După ce se citește integral textul și se stabilește fondul ideatic al fiecărei strofe, lecția de încheie cu cântecul *Cea de pe urmă noapte a lui Mihai cel Mare*, compus pe versurile lui D. Bolintineanu.

Abordarea interdisciplinară a unui text literar pune în evidență forța expresivă a limbii, a creației literare.

Promovând învățarea interdisciplinară, care permite asociații și corelații permanente între diferite domenii ale cunoșterii, automat se iese din cadrul strict al unei discipline sau sector de activitate.

Exercițiile lexicale folosite în fiecare oră reprezintă un mijloc eficient de a forma la elevi deprinderea de a trece cu ușurință de la o arie curriculară la alta, asigurând în același timp o cunoaștere profundă a limbii materne.

În ceea ce privește interacțiunea dintre română – alte discipline, s-a remarcat că, fără a-și pierde identitatea, fiecare obiect trebuie să mergă în direcția celuilalt, ceea ce constituie baza unei reale cooperări.

MODALITĂȚI DE EDUCARE ECOLOGICĂ A MICILOR ȘCOLARI

PROF. ÎNV. PRIMAR – RADULOV LAVINIA CORNELIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 “ TAKE IONESCU “ - TIMIȘOARA

În prezent o problemă de stringentă actualitate este formarea și educarea elevilor în spiritul unor responsabilități umane ce vizează protecția mediului înconjurător. Absența sau ignorarea măsurilor imperios necesare de apărare a mediului poate declanșa o criză ecologică cu consecințe catastrofale pentru omenire. Iată de ce socotesc, că formarea conștiinței și conduitei ecologice devine o cerință deosebit de importantă pentru orice demers educativ, școlar și extrașcolar.

Educația ecologică se face începând cu primii ani de viață, în familie, în grădiniță și, apoi, în școală.

La intrarea în școală copiii au o serie de reprezentări despre mediul natural, social și familial în care trăiesc. Treptat ei dispun de un orizont mai larg de cunoștințe și posibilități de înțelegere mai mari, și astfel, pe măsură ce cresc, educația lor ecologică se aprofundează.

Școala este chemată să determine nu numai sentimente de admirație față de frumusețile naturii, ci și convingeri și deprinderi de protejare a mediului înconjurător. Este o obligație primordială, o datorie de onoare a tuturor cetățenilor planetei, cunoașterea ansamblului de măsuri de ocrotire a acesteia.

Sugerez câteva modalități prin care se poate realiza, încă de la vârsta școlară mică, formarea concepției și a conduitei ecologice.

Prin diferite discipline incluse în procesul de învățământ trebuie să convingem pe fiecare elev de necesitatea apărării mediului înconjurător împotriva poluării și să le formăm conduita ecologică modernă. Acest lucru se realizează în deosebi în cadrul lecțiilor de științe, menite să înlesnească înțelegerea organismelor vegetale și animale, a proceselor esențiale de întreținere a vieții, a legăturilor indisolubile dintre plante – animale – mediu, al celor geografice, dar și, ocazional, în cadrul unor lecții de educație civică, limba română, educație muzicală, educație plastică, istorie, etc.

Introducerea unei discipline opționale sub genericul *Natura, prietena mea*, este o modalitate deosebit de eficientă în acest scop.

Contribuții de seamă la educația ecologică pot aduce activitățile extrașcolare.

Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de clasă înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul înconjurător. Așa cum îi învățăm pe copii să vorbească, să se poarte în familie, la școală și în societate, să respecte normele de igienă, tot așa trebuie să-i învățăm să se poarte cu mediul în care trăim.

Dintre modalitățile folosite de mine, în afara clasei, în scopul educării ecologice amintesc:

- Cercurile pe discipline (științe, geografie).
- 16. Excursii și vizite pentru a constata situația în care se află mediul local și de a întreprinde, pe măsura puterilor noastre, acțiuni în sprijinul măsurilor adoptate de organele de stat pentru apărarea mediului.
- 17. Acțiuni de igienizare și înfrumusețare a școlii, parcurilor.
- 18. Crearea unui *colț viu* în clasă sau școală
- 19. Acțiuni de colectare a hârtiei, deșeurilor textile și mai ales a ambalajelor din materiale sintetice.
- 20. Acțiuni de popularizare ocazionate de sărbătorirea Zilei Pământului (serbări, expoziții de desene și creații plastice ale copiilor inspirate de vasta problemă a protejării mediului).

În întreaga muncă de educație ecologică cu școlarii mici trebuie să ajungem la convingerea că mediul natural nu poate fi apărat numai într-o zi – 22 aprilie – numai de ecologi, biologi, silvicultori etc., nu numai prin protejarea plantelor și animalelor declarate monumente ale naturii, ci în toate cele 365 de zile ale fiecărui an, în fiecare clipă a fiecărei zile, de toți locuitorii planetei. Trebuie să apărăm Planeta Albă, leagăn al civilizației și al vieții, ea fiind casa noastră și a tuturor viețuitoarelor de pe Pământ.

MODIFICĂRI EXISTENȚIALE ȘI COMPORTAMENTALE ALE COPILULUI ÎN PRIMII ANI DE ȘCOALĂ

PROF. ÎNV. PRIMAR RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „ TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA,
JUDEȚUL TIMIȘ

Perioada dintre intrarea copilului în școală și terminarea ciclului elementar este adesea descrisă ca un fel de sfârșit al copilăriei cu particularitățile de vârstă asemănătoare cu cele preșcolare, fie ca etapă de debut primar al adolescenței, fie, în fine, ca etapă distinctă a copilăriei. În toate cazurile referirile descriptive sunt centrate mai mult pe etapele

dezvoltării psihice, deși se știe că în copilăria timpurie și în perioada preșcolară are loc cea mai importantă achiziție de experiență adaptivă.

Perioada școlară mică prezintă caracteristici importante și progrese în dezvoltarea psihică pentru că procesul dezvoltării se conștientizează ca atare. Efortul de învățare devine tipul fundamental de activitate, mai ales datorită modificărilor radicale de condiționare a dezvoltării psihice pe care le provoacă introducerea copilului în mediul școlar și ca urmare a dificultăților pe care le întâmpină și le depășește în mod independent.

Activitatea școlară va solicita intens activitatea intelectuală, procesul de însușire gradată de cunoștințe cuprinse în programele școlii elementare. Copilul va conștientiza rolul atenției și al repetiției în forma deprinderilor de citit-scris și calcul. Învățarea și alfabetizarea constituie condiții majore implicate în viața de fiecare zi a copilului de după 6 ani. Această condiție nouă de existență acționează profund asupra personalității lui. Efectele directe asupra dezvoltării psihice, la care m-am referit mai sus, sunt secundate de numeroase efecte indirecte ale vieții școlare. Prin alfabetizare copilul câștigă potențial instrumental valid de apropiere de toate domeniile culturii și științei contemporane. Școala crează capacități și strategii de învățare pentru toată viața și contribuie la dezvoltarea planului deliberativ avertizat al vieții interioare, la structurarea identității și a capacităților proprii, la dezvoltarea de aspirații, la descoperirea vieții sociale. Mai mult prin volumul mare de cunoștințe și deprinderi pe care le vehiculează, școala contribuie la integrarea culturală a copilului în orbita cerințelor și intereselor sociale.

De cele mai multe ori, școala răspunde și dorinței copilului de a fi ca cei mari, ca și dorinței de realizare, de satisfacere a curiozității cognitive. Școala crează virajul esențial dinspre lumea copilăriei spre lumea realului complex. Această virare solicită intens adaptarea, iar aceasta din urmă întâmpină, la fiecare pas din viața școlară numeroase confruntări.

În ceea ce privește tipul de relații, școala ca instituție socială include, în clasele sale, colective relativ egale ca vârstă, care parcurg programe de instruire determinate într-un spirit competitiv, relațiile de grup fiind supuse aceluiași reguli și regulamente.

Primii cinci ani de școală, chiar dacă au fost pregătiți prin frecventarea grădiniței, modifică regimul, tensiunea și planul de evenimente ce domină viața copilului. Asimilarea continuă de cunoștințe mereu noi, dar mai ales responsabilitatea față de calitatea asimilării lor, situația de colaborare și competiție, caracterul evident al regulilor implicate în viața școlară contribuie la modificarea profundă existențială și comportamentală a copilului școlar mic. Adaptarea se precipită și se concentrează pe atenția față de un alt adult decât cei din familie. Acest adult (învățătorul sau învățătoarea) începe să joace un rol de prim ordin în viața copilului.

Neutralitatea afectivă a mediului școlar pune în fața copilului cerința de a câștiga în mod independent un statut în colectivitatea clasei. Nu mai sunt valide manifestările de afecțiune și farmec pe care copilul le posedă. El devine membru al unei colectivități în care se constituie noi standarde de recunoaștere a autorității de apreciere.

Procesul creșterii se temperează ușor între 6-7 ani, pentru a se intensifica ulterior. În perioada celei de a treia copilării, transformările psihice se fac totuși - în mod aparent - lent, nespectaculos. Prima schimbare care se pune în evidență este latura de orientare generală. Gessel consideră că, la 7 ani, se manifestă un fel de vârstă a glumei, care pune în evidență creșterea virulenței spiritului critic. Tot atunci încep să fie preferate bibliografiile, legendele. Lecțiile de aritmetică sunt preferate de la 7-8 ani, față de lecțiile de științe ale naturii; ulterior și științele naturii încep să fie privite cu interes. La 8-9 ani, interesul pentru joc rămâne foarte puternic. Devin, însă, tot mai dese atitudinile de supărare și indispoziție atunci când copilul este trimis să se joace în timp ce citește. Interesul pentru film, cinematografie, televiziune este tot mai clar. După 9 ani încep să prezinte interes cărțile cu povestiri, cu acțiuni palpabile. Spre clasele a III-a și a IV-a copiii devin mici geografi, botaniști, zoologi, ceea ce constituie un indiciu de evidentă expansiune și centrare care se instituie pe plan mintal și afectiv.

O altă caracteristică pregnantă a acestei perioade este aceea a unei mai mari atenții acordate jocului în colectiv întemeiat pe reguli. După 9 ani, copiii de sex diferit încep să se separe în mod spontan în jocuri. Copilul devine ceva mai meditativ, se atenuază caracterul pregnant al expresivității. Și în planul integrării în colectiv intervin unele schimbări - copilul devine mai sensibil la informații sociale, la opinia clasei. Preocuparea pentru colectiv se încarcă de nuanțe, se exprimă prietenia și în cadrul acesteia se afirmă planuri copilărești, se fac confidențe, se lansează inițiative. Progresele în dezvoltarea intelectuală sunt, de asemenea, evidente. Între 9 și 10 ani are loc o creștere evidentă a spiritului de evaluare a copilului, spiritul critic se dezvoltă la fel. Se dezvoltă de asemenea, capacitatea de a evalua ce anume a omis în răspunsul la lecție. În jurul vârstei de 10 ani se încheie ciclurile copilăriei. În pragul adolescenței, bazele personalității sunt constituite. Conștiința de sine, dobândirea statutului de școlar, alături de acela de membru al familiei, îi creează copilului o deschidere largă spre viața socială. Pe drumul lung al afirmării a trecut

printr-o primă validare. Astfel se trece spre perioada de maturizare tutelară – o nouă etapă de dezvoltare și formare a omului.

Bibliografie

Kulcsar, Tiberiu, (1978), *Factorii psihologici ai reușitei școlare*, E.D.P., București

Radu, Ioan, (1974), *Psihologia școlară*, E.D.P., București

Șchiopu Ursula, (1963), *Psihologia vrâstelor*, E.D.P., București

Șteu, Titus, (1978), *Cunoașterea și autocunoașterea elevilor*, E.D.P., București

JOCUL DIDACTIC- IMPORTANȚA ÎN ACTIVITATEA INSTRUCTIV- EDUCATIVĂ

PROF. ALBULESCU CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24, TIMIȘOARA

Întrebându-ne nu numai *de ce se joacă*, ci mai cu seamă *cum se joacă* copiii, în ce condiții anume de interacțiune cu factorii umani ei apelează frecvent la *joc* și *ce își rezolvă prin intermediul jocului* vom ajunge să fixăm mai bine jocul, cu valențele lui formative, în procesul educației.

În primul rând, jocul răspunde nevoii de libertate spirituală și de mișcare a copilului.

În al doilea rând, el permite copilului angajarea sa pe măsură în acțiune, participarea de bună voie, exact când dorește și cum dorește acesta să se joace.

În al treilea rând, jocul oferă copilului siguranța necesară, liniștea, satisfacția. În joc îl observăm pe copil care se manifestă mai stăpân pe situație, urmând fără ezitare regulile însușite, care odată însușite nu se mai cer explicate, jucătorului, rămânându-i astfel, întreaga bucurie de a efectua acțiunea: de a juca jocul sau de a renunța.

În al patrulea rând, activitatea de joc generează importante compensații psihice în viața copilului, fenomen de substituție acceptate de el, în care ceva real și dorit, cu ceea ce își reprezintă numai imaginar, închipuit, este un mod ludic obținut. Ca urmare, jocul permite o mai mare sudură între proiectul acțiunii și rezultatul imediat scontat de copil, între aspirație și realizare, decât cele mai multe activități impuse și încă atât de nesigur și imperfect realizate de el.

Cunoscând locul pe care îl ocupă jocul în viața copilului este ușor de înțeles eficiența folosirii lui în procesul instructiv- educativ.

Învățarea este o activitate serioasă ce solicită efort voluntar pentru punerea în acțiune a disponibilităților interne ale psihicului. Efortul este mai ușor declanșat și susținut mai eficient când se folosesc resursele jocului, când între joc și învățare se întind punți de legătură.

O educație care respectă legile dezvoltării naturale a copilului, singura eficientă, trebuie să fie așadar atrăgătoare: materia ce se predă trebuie să intereseze elevul; munca depusă pentru asimilarea și stăpânirea pe deplin a materiei va lua forma jocului. Numai dacă efortul este solicitat sub pretextul jocului el va putea fi eficient și va oferi celui ce îi exercită satisfacția pe care e îndreptățit să o aștepte. Rezultă că efortul, nu numai că va fi micșorat, ci dimpotrivă, va fi cu atât mai viguros și eficient, cu cât această muncă va prezenta din punct de vedere psihologic caracterul de joc. Numai introducând în muncă și învățare bucuria și atracția jocului vom reuși să întreținem atenția copilului și să-i dăm forța psihologică necesară îndeplinirii muncii respective.

În ceea ce face în jocurile și activitățile sale spontane, copilul obișnuiește să pună tot sufletul. El posedă comori de energie și nu trebuie să-i luăm *cheia* care-i permite să ajungă la ele. Această cheie este interesul- jocul. Învățarea este cu adevărat rodnică numai atâta vreme cât putem introduce în ea elemente ludice.

Jocurile didactice organizate în lumina cerințelor pedagogiei reprezintă un mijloc activ și eficient de instruire și educare a școlarului mic. Acest tip de activitate cu un aparent aspect de divertisment este în fond o activitate amplă și aptă să răspundă unor obiective ale procesului instructiv- educativ.

În școală, motivația intrinsecă pentru învățatură nu apare la comandă. Din această cauză în cadrul procesului instructiv- educativ trebuie să se revină la alte premise până ce se formează potențialul necesar și între acestea jocul constituie un ajutor neprețuit pentru a învăța fără constrângeri.

Folosirea jocului printre elementele de sprijin ale învățării este importantă nu numai prin prisma lipsei intereselor obiective, ci și datorită altor motive. Astfel, după un anumit timp, în cadrul activităților didactice, îndeosebi la clasele I- IV, traiectoria concentrării coboară la toți elevii; capacitatea de a se concentra devine tot mai redusă. Monotonie produsă de formele stereotipice ale unor exerciții sau probleme produce plictiseală care influențează la rândul său dorința de a învăța, interesul și atenția elevilor.

Integrarea organică a jocului didactic în activitatea de învățare a școlărilor mici este de natură să contribuie la realizarea unor importante obiective ale formării personalității copilului. Jocul constituie o admirabilă modalitate de a-i face pe elevi să participe activ la procesul de învățământ. Elevul se găsește aici în situația de actor, de protagonist și nu de spectator, ceea ce corespunde foarte bine dinamismului gândirii, imaginației și vieții lui active, unei trebuințe interioare de acțiune și afirmare. Astfel, jocul didactic îi determină pe copii să participe activ la procesul de învățământ.

Prin folosirea jocului didactic în cadrul lecțiilor se poate instaura un climat favorabil conlucrării fructuoase între copii în rezolvarea sarcinilor jocului, creându-se o tonalitate afectivă de înțelegere și exigență în respectarea regulilor, se poate stimula dorința copiilor de a-și aduce propria contribuție la buna desfășurare a jocului.

Jocul didactic poate fi folosit cu succes în captarea atenției elevilor pe tot parcursul lecției și înlăturarea plictiseli, a dezinteresului. Plăcerea funcțională ce acționează în timpul jocului va crea o nouă formă de interes, de participare din partea elevilor, aceasta și datorită faptului că elevul solicitat la joc va avea o comportare activă.

Corespunzând particularităților vârstei școlare mici, jocul didactic are valențe formative, din cele mai bogate. Astfel, prin jocul didactic se formează deprinderile de muncă independentă, atitudini și convingeri, perseverența, dârzenia pentru învingerea dificultăților, o comportare disciplinată. În jocurile didactice se dezvoltă nobilitatea proceselor cognitive, afective și volitive ale copiilor, inițiativa și inventivitatea. Li se poate dezvolta spiritul de observație, spiritul critic și autocritic, divergența și convergența gândirii, flexibilitatea și fluiditatea acesteia. Rezumativ, în jocul didactic își angajează tot potențialul intelectual și psihic.

Firește, toate acestea pot fi atinse cu condiția ca în cadrul jocului să primeze obiectivele instructiv- educative, elevii să fie pregătiți sub aspectul teoretic, să cunoască sarcina didactică, modul de desfășurare, regulile ce se cer respectate și să nu-l considere ca pe un simplu divertisment, ci ca pe un mijloc de învățare.

Folosind cu pricepere jocul didactic în activitatea de învățare, învățătorul trebuie poate și valorifica unele din bogatele resurse formativ- educative ale acestuia, în angajarea personalității copilului de a desfășura o activitate ce solicită efort susținut, dar într-o atmosferă de bună dispoziție, cooperare și înțelegere.

În învățământul primar jocul didactic se poate organiza cu succes la toate disciplinele școlare, în orice moment al lecției, ca activitate de sine stătătoare, urmărindu-se fie dobândirea noilor cunoștințe, priceperi și deprinderi, fie fixarea și consolidarea acestora, fie verificarea și aprecierea nivelului de pregătire.

IMPORTANȚA REZOLVĂRII PROBLEMELOR ÎN CICLUL PRIMAR

**PROF ALBULESCU CORNELIA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.24, TIMIȘOARA**

Procesul de învățare continuă este esențial atât în viața individuală cât și în cea socială. El a permis și permite omului să stabilească toate treptele evoluției sale și să ajungă pe această înaltă culme a progresului și civilizației umane. Orice învățare prezintă o nouă achiziție, o finalitate, adesea un complex de finalități, enunțate de obicei prin experiența câștigată.

A pregăti copilul pentru a-și însuși, în procesul învățării matematice, valori științifice și a se bucura astfel de fructele cunoașterii omenești, în interesul lui și al semenilor săi, înseamnă a-l angaja la o activitate perseverentă și răbdătoare de cunoaștere.

În procesul învățării, elevul câștigă cunoștințe, ori astăzi în mileniul III, când are loc această revoluție în toate domeniile de activitate, când are loc un adevărat asalt informațional, când ceea ce învățăm s-ar putea sa nu mai fie valabil mâine, se impune trecerea de la informare la formare, de la memorarea și reproducerea mecanică de date la dezvoltarea minții și a puterii de judecată. Se impune deci o învățare productiv- creatoare prin care elevul să participe cu întreaga sa personalitate, cu toate laturile și funcțiile sale: cognitivă, afectivă, volitivă. Activitatea elevilor în cadrul lecțiilor de matematică, pe măsura capacităților potențiale și în conformitate cu legile lor biologice, am întreprins-o cu scopul de a forma indivizi cu personalitate creatoare, capabili și dornici să se autorealizeze.

Rezolvarea problemelor pune la încercare în cel mai înalt grad capacitățile intelectuale ale elevilor, le solicită acestora toate disponibilitățile psihice, în special inteligența, motiv pentru care în ciclul primar se acordă o mare importanță rezolvării problemelor de matematică. Valoarea formativă a rezolvării de probleme sporește, pentru că participarea și mobilizarea intelectuală a elevilor la o astfel de activitate este superioară altor demersuri matematice, elevii fiind puși în situația de a descoperi ei înșiși modalitățile de rezolvare, de a formula ipoteze și de a le verifica, de a face asociații de idei, corelații inedite.

La elevi se formează pricepera de a analiza situația dată de problemă (valorile numerice, relațiile cunoscute) și „a descoperi” calea prin care să obțină ceea ce se cere în problemă. Aceasta duce la dezvoltarea gândirii, la formarea limbajului matematic, la educarea perspicacității și a spiritului de inițiativă.

Dar nu numai procesele de cunoaștere sunt mobilizate în rezolvarea unei probleme, ci întreaga personalitate a celui ce rezolvă problema în toate coordonatele ei raționale, afective, volitive. Nu se lucrează în matematică numai cu mintea.

Rezolvarea problemelor exercită o influență formativă asupra elevilor pe tot parcursul studierii matematicii. Cu cât înaintăm spre clasele mari, cu atât mai mult acestea se referă la formarea unei gândiri profunde și perspicace, a exactității și corectitudinii, a dărzeniei, a spiritului de inițiativă, a independenței.

Rezolvarea problemelor constituie activitatea matematică cea mai bogată în valențe formative, în ea concretizându-se întreaga experiență dobândită de elev, atât în studierea și cunoașterea numerelor cât și a calculului, acestea devenind elemente auxiliare în rezolvarea problemelor.

Bogatele valențe formative ale activității de rezolvare a problemelor nu se valorifică de la sine, în mod spontan. Lăsată pe seama spontaneității, eficiența formativă a rezolvării problemelor este limitată și se poate dirija în direcții negative, dacă se pot forma unele priceperi și deprinderi care frânează dezvoltarea gândirii și a atitudinii independente a elevilor. De aceea este necesară o preocupare permanentă din partea învățătorului pentru valorificarea valențelor formative ale activității de rezolvare a problemelor și de sporire a eficienței formative a acestei activități.

Pasiunea pentru matematică este motorul activității. Un rol important al profesorului este să călăuzească activitatea celui care învață în așa fel încât acesta să resimtă farmecul, atracția, specifice acestei activități, nu numai să-l ajute să înțeleagă, ci să-l ajute să simtă.

AVANTAJELE FOLOSIRII CALCULATORUL DE CĂTRE COPII

**PROF. COCIUBA COSMINA DANIELA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24, TIMIȘOARA**

Deoarece majoritatea copiilor petrec mult timp în fața calculatorului, există avantaje și dezavantaje ale utilizării lui. Ne oprim în acest material asupra avantajelor pe care le aduce computerul în educație.

Iată principalele avantaje ale calculatorului folosit ca instrument eficient de învățare:

1. Calculatorul asigură învățarea prin joc. Multe produse educaționale transformă învățarea într-o activitate distractivă. Deoarece copiii învață cel mai ușor atunci când se joacă și deoarece copiii le place să se joace pe computer, învățarea pe calculator poate fi soluția ideală. Copilul învață lucruri noi fără să depună un efort special și fără să se plictisească sau să fie distras cu ușurință.
2. Calculatorul facilitează înțelegerea noțiunilor noi, de care copilul se apropie mai greu. Ele sunt mai ușor înțelese prin intermediul computerului întrucât acesta oferă suport vizual și auditiv și face posibilă interactivitatea. În plus, copilul nu mai este nevoit doar să asculte informațiile pe care i le oferă cineva, ci le descoperă el însuși și are posibilitatea de a vedea „ce se întâmplă dacă...”.
3. Calculatorul folosit în învățare ajută la consolidarea informațiilor. Informația teoretică nu este suficientă pentru învățare, iar copilul are nevoie de situații în care să aplice cunoștințele pe care le-a învățat. De aceea, cele mai multe jocuri educaționale conțin o serie largă de exerciții prin care copilul își fixează cunoștințele.
4. Un alt avantaj pe care îl oferă învățarea prin intermediul calculatorului îl reprezintă posibilitatea testării nivelului de cunoștințe la care a ajuns copilul. Rezultatele la test sunt furnizate în câteva secunde, de obicei însoțite de recomandări privind felul în care copilul își poate îmbunătăți performanța. Astfel, calculatorul te ajută să verifici dacă cel mic a înțeles cu adevărat noțiunile noi.
5. Calculatorul face posibilă modelarea și simularea fenomenelor care nu pot fi observate în realitate. Copilul tău nu înțelege cum au loc reacțiile chimice sau nu își poate imagina cu ușurință cum se produce o erupție vulcanică? Computerul poate compensa cu succes dotarea insuficientă a laboratoarelor din școli și poate ușura înțelegerea proceselor sau fenomenelor care nu sunt evidente. În plus, copilul poate reface oricând și de oricâte ori dorește experimentele de laborator, poate vizualiza animațiile multimedia și poate simula diferitele fenomene naturale.
6. Calculatorul facilitează rezolvarea de probleme. Prin intermediul testelor cu feedback, care atunci când copilul greșeste, îi oferă indicii de rezolvare (atât indicii teoretice, cât și sub forma unor probleme asemănătoare). În felul acesta, pas cu pas, copilul este ajutat să înțeleagă și să învețe cum se rezolvă diferitele tipuri de probleme.

Alte avantaje pe care le aduce calculatorul în educația copilului:

A. Atunci când îți dorești să îi oferi o pregătire suplimentară ori să exerseze ceea ce a învățat la școală, poți să îi oferi accesul către site-urile special create pentru copii. Anxietatea indusă de testare scade substanțial tocmai pentru că în mediul online, copilul este cel care își poate seta nivelul la care să lucreze și să rezolve exercițiile. Atunci când nu stie ceva, poate relua secvența de câte ori are nevoie ca să înțeleagă și să rezolve.

B. Spre deosebire de televizor și de diversitatea canalelor pe care acesta le oferă, calculatorul permite interacțiunea activă și selectivă cu materialele. A alege informațiile utile, a selecta sursele în care poți să ai încredere sunt câteva dintre lecțiile pe care le învață copiii care folosesc computerul în învățare. Asigură-te de faptul că, înainte de a-l iniția în această lume virtuală, i-ai oferit toate sfaturile necesare și că vorbești în permanență cu el despre cum folosește internetul și computerul.

C. Produsele educaționale pe calculator pot fi meditorul ideal deoarece sunt suficiente, copilul nu are nevoie de alte materiale, iar în plus, testează nivelul inițial al copilului, îl învață – îi explică, îi fixează cunoștințele noi, apoi îl testează. Cu softurile educaționale copilul nu „tocește”, ci este ajutat să înțeleagă noțiunile.

D. Interdisciplinaritatea. Sunt foarte valoroase produsele educaționale care au abordări interdisciplinare, deoarece îl ajută pe copil să transfere informațiile în situații și contexte noi, diferite. La fel cum se întâmplă în viață, când pentru rezolvarea unor situații problema apelăm la soluții, uneori, atipice pentru genul acela de problemă.

Pentru ca educația copilului să beneficieze de toate aceste avantaje, este bine să ai în vedere câteva recomandări generale:

- Supraveghează-l atunci când stă prea mult timp în mediul online.
- Învață-l să selecteze informația, astfel încât să nu piardă prea mult timp cu informații de prisos.
- Amintește-ți să-l înveți care este poziția corectă în fața calculatorului și perioada de timp indicată de a sta cu privirea atinsă asupra ecranului.
- Verifică mereu ce site-uri a vizionat copilul tău pentru a ști care îi sunt preocupările și pentru a evita pericolele online.

BARIERE ÎN COMUNICAREA DIDACTICĂ -STUDIU-

**PROF. COCIUBA COSMINA DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 TIMIȘOARA**

Comunicarea poate fi OBSTRUCTIONATA sau doar perturbată de o serie de FACTORI care se interpun între semnificația intenționată și cea percepută putând fi legați de oricare dintre componentele comunicării (emitor, mesaj, canal, receptor), sau de interacțiunea lor.

Dintre aceștia cei mai importanți sunt :

1. Efectele de statut – uneori statutul prea înalt al emitatorului în raport cu receptorul pot cauza rastalmaciri ale mesajului de către acesta din urmă.
2. Probleme semantice – specialiștii au tendința să folosească un jargon profesional, crezând că și ceilalți îl pot înțelege; persoanele cu statut mai ridicat au tendința de a se exprima într-un mod mai sofisticat, greu de înțeles pentru persoane cu un nivel de școlarizare scăzut.
3. Distorsiuni perceptivă – când receptorul are o imagine despre sine nerealistă și este lipsit de deschidere în comunicare, neputându-i înțelege pe ceilalți în mod adecvat.
4. Diferențe culturale – persoane provenite din medii culturale, cu valori, obiceiuri și simboluri diferite.
5. Alegerea greșită a canalelor sau a momentelor – trebuie alese canalele corecte pentru fiecare informație și de asemenea și momentul trebuie să fie bine ales – o situație urgentă nu are sorti să fie îndeplinită dacă este cerută la sfârșitul orelor de program sau la sfârșitul săptămânii.
6. Lungimea excesivă a canalelor – o rețea organizațională complicată duce la o comunicare lentă.

FACTORI FIZICI PERTURBATORI – iluminatul necorespunzător, zgomote parazite, temperaturi excesiv de coborâte/ridicate, ticuri, elemente ce distrag atenția – telefon, cafea, ceai etc.

BARIERE UMANE în cadrul unei comunicări eficiente sunt :

- fizice: deficiențe verbale, acustice, amplasament, lumina, temperatura, ora din zi, durata înfîlării, etc.

- semantice: vocabular, gramatica, sintaxa, conotații emotionale ale unor cuvinte.
- determinate de factori interni: implicare pozitivă (ex: Îmi place Ion, deci îl ascult); implicare negativă (ex: Mirela m-a birfit acum 1 an, deci interpretez tot ce spune ca fiind împotriva mea).
- frica
- diferențele de percepție
- concluzii grabite
- lipsa de cunoaștere
- lipsa de interes (una din cele mai mari bariere ce trebuie depășite este lipsa de interes a interlocutorului față de mesajul emitorului).
- emotii (emoția puternică este răspunzătoare de blocarea aproape completă a comunicării).
- blocajul psihic
- tracul

Blocajele de comunicare, sau distorsiunea informației se pot produce atunci când:

- emițătorul (profesorul) nu stăpânește conținutul mesajului didactic transmis;
- acesta nu este expus clar, inteligibil și sistematizat;
- emițătorul vorbește prea încet, prea tare sau prea repede;
- nu prezintă la început scopul mesajului și nu creează motivații pentru a trezi interesul pentru comunicare;
- emițătorul nu sincronizează diferitele tipuri de comunicare (verbală, paraverbală, nonverbală, vizuală etc.);
- mesajul transmis nu corespunde cu interesele elevilor sau cu problemele ce le au de rezolvat;
- mesajul didactic este prea cunoscut sau prea abstract și nu trezește interes, producând plictiseală;
- comunicarea este numai unidirecțională, producând pasivitate;
- elevii nu sunt angajați în comunicare prin dialog sau prin întrebări retorice;
- eficiența comunicării este blocată și de fondul stresant creat de emițător (plictiseală, oboseală, nerăbdare, teama de a nu greși în expunere etc.);
- elevii nu au cunoștințele necesare pentru a înțelege mesajul didactic sau acestea nu au fost fixate temeinic și ca urmare se produc interferențe.

Între obstacolele ce apar mai frecvent în comunicarea didactică, menționăm:

- supraîncărcarea (determinată de criza de timp, dar și de dorința unor profesori de a nu omite lucruri importante);
- utilizarea unui limbaj încifrat, inaccesibil (sau greu accesibil) elevilor; – dozarea neuniformă, în timp, a materialului de predat;
- starea de oboseală a elevilor /studenților sau indispoziția profesorului; – climatul tensionat sau zgomotos.

Pentru perfecționarea comunicării didactice, este necesară cunoașterea și respectarea unor reguli de către profesori, între care menționăm:

- vorbirea corectă, deschisă și directă (care previne sau reduce distorsiunea mesajelor);
- încurajarea feedback-ului din partea elevilor (pentru a cunoaște în ce măsură mesajele transmise au fost corect recepționate și înțelese);
- ascultarea atentă, răbdătoare și încurajatoare a mesajelor primite din partea elevilor, concomitent cu efortul de a înțelege exact sensul acestor mesaje;
- folosirea mai multor forme de comunicare didactică pentru același tip de mesaje (de regulă, orală și vizuală, concomitent);
- repetarea mesajelor mai complexe

EVALUAREA SCOLARĂ -STUDIU-

**PROF. ȘERBAN- COCIUBA CLAUDIA SEBASTIANA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 21” V. BABEȘ”- TIMIȘOARA**

Evaluarea scolara - actul prin care - referitor la o prestatie orala, scrisa sau practica - se formuleaza o judecata prin prisma unor criterii. Evaluarea si notarea scolara alcatuiesc o modalitate de codare numerica - insotita de aprecieri calitative - a rezultatelor obtinute de elevi, servindu-se de scara de la 1 la 10.

Prin evaluare se intelege masurarea si aprecierea cantitativa a efectelor invatarii scolare.

Evaluarea este aplicabila in doua planuri:

1. cu referire la efectele invatarii - vizeaza relatia profesor-elev: nivelul de pregatire a elevilor si evolutia acestuia in timp, in functie de posibilitatile lor reale de invatare prin raportare a performantelor obtinute de scoala la cele asteptate de societate.

2. cu referire la insusi procesul instructiv-educativ - vizeaza autoestimarea profesorului, factorii de indrumare si control ai invatamantului in vederea asigurarii unei verificari sistematice si integrale a performantelor elevilor, a conceperii si realizarii unui proces instructiv-educativ capabil sa cultive interesul ptr studiu al elevilor.

ETAPE

Procesul de evaluarii presupune mai multe etape:

- definirea obiectivelor procesului de invatamant.
- crearea situatiilor de invatare care sa permita elevilor achizitionarea comportamentelor preconizate prin obiective.
- selectarea metodelor si instrumentelor de evaluare necesare.
- desfasurarea procesului de masurare a cunostintelor achizitionate.
- evaluarea si interpretarea datelor obtinute.
- concluzii si aprecieri diagnostice si prognostice

Actiunea de evaluare didactică include trei operații : MASURAREA, APRECIEREA și DECIZIA.

Măsurarea presupune aplicarea unor tehnici specifice pentru a cunoaște efectele acțiunii instructiv- educative și a obține date în perspectiva unui scop determinat. Exactitatea măsurii este condiționată de calitatea instrumentelor de măsură folosite și de modul cum sunt acestea aplicate.

- presupune o determinare obiectivă prin surprinderea riguroasă a unor achiziții și nu implică emiterea unor judecăți de valoare.

Aprecierea sau evaluarea propriu-zisă constituie procesul de judecată de valoare a rezultatelor constatate, prin compararea acestora cu scopurile urmărite .

- presupune și semnificația unui rezultat observabil sau măsurabil într-un cadru de referință axiologic.

Decizia reprezintă operația de evaluare care asigură prelungirea aprecierii într-o notă școlară, caracterizare, hotărâre, recomandare,etc. cu valoare de prognoză pedagogică.

- se realizează în raport cu anumite criterii pedagogice, spre exemplu :

- a) potențialul elevului, valorificat la maximum ;
- b) creșterea calitativă a activității didactice ;
- c) prin anticiparea corect-pozitivă, prin metamorfoza diagnozei în prognoză ;
- d) îndrumarea evaluatului prin termeni manageriali.

FUNCTII ALE EVALUARII

In cadrul sistemului de invatamant evaluarea are următoarele functii:

1. Funcția de constatare si diagnosticare a performantelor obtinute de elevi, explicate prin factorii si conditiile care au dus la succesul sau insuccesul scolar (factori psihologici, de natura pedagogica, sociala, factori stresanti)
2. Funcția de reglare si perfectionare continua a metodologiei instruirii pe baza informatiilor obtinute din explicarea factorilor si a conditiilor ce au determinat rezultatele la invatatura. Aceasta functie se realizeaza prin feed-back
3. Funcția de informare a parintilor elevilor si a societatii cu privire la rezultatele si evolutia pregatirii elevilor in scoala pt integrarea lor socio-profesionala
4. Funcția motivationala , de stimulare a interesului pentru invatatura, autocunoastere si autoapreciere corecta, in raport cu obiectivele invatarii scolare

5. Funcția de predicție (prognostica) și de decizie privind desfasurarea în viitor a activității instructiv-educative în scopul ameliorării ei pe baza cunoașterii cauzelor ineficienței
6. Funcția de selecționare și clasificare a elevilor în raport cu rezultatele școlare obținute
7. Funcția formativ –educativă, de ameliorare a metodelor de învățare folosite de elevi, de stimulare și optimizare a învățării și de consolidare a competențelor școlare
8. Funcția de perfecționare și inovare a întregului sistem școlar

EDUCAȚIA LA DISTANȚĂ

**PROF. ȘERBAN- COCIUBA CLAUDIA SEBASTIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 21” V. BABEȘ”- TIMIȘOARA**

Educația la distanță este o realitate complexă, impusă de evoluția societății, motiv pentru care este definită din perspective diferite de către diverși autori, fără ca acestea să se excludă reciproc. Educația la distanță are deja o lungă tradiție și coexistă în paralel cu învățământul tradițional.

Dacă învățământul tradițional se desfășoară primordial sub forma contactului direct dintre profesor și elevi (studenți), educația la distanță este caracterizată prin diminuarea semnificativă a contactului "față în față" între profesor și cursanți. Cursantul integrat într-un program de educație la distanță își poate alege timpul și locul de studiu; de asemenea, el va putea studia urmând un ritm propriu, fiind permanent îndrumat și primind asistență din partea instructorilor/tutorilor. Aceste caracteristici fac ca educația la distanță să fie cea mai accesibilă formă de învățare pentru acele persoane care, din diferite motive, nu pot sau nu vor să urmeze o formă de educație tradițională. Educația la distanță apelează la diferite modalități sau tehnologii (corespondență/ tipărituri, audio, video, rețele de calculatoare) de furnizare a instrucției, ce presupune depărtarea fizică a actorilor educației (instructorcursant), care resimt acest proces ca o experiență specifică de predare-învățare, încercându-se suplinirea absenței fizice cu o serie de strategii de încurajare a interacțiunii dintre instructor - cursant, cursant - cursant, cursant – conținut.

Proiectele de educație la distanță au fost perfectate și rafinate în decursul mai multor ani, cu multe beneficii pentru cursanți. În funcție de modalitatea de transmitere a informațiilor către cursant, pot fi enumerate mai multe tipuri de educație la distanță:

- a. Educația prin corespondență rămâne o modalitate de instruire viabilă acolo unde nu sunt încă dezvoltate infrastructurile necesare unei abordări moderne și mai eficiente. Cursurile tipărite și serviciile poștale au reprezentat baza de la care au evoluat toate celelalte sisteme de furnizare la distanță a instrucției. Odată cu apariția și folosirea în masă a noilor tehnologii ale informației și comunicării, livrarea informațiilor poate fi făcută și în format electronic (dischete, CD-ROM sau direct prin e-mail), ceea ce conduce la reducerea costurilor, a personalului și spațiilor de depozitare.
- b. Educația prin radio a avut o popularitate mai scăzută, fiind folosită odată cu dezvoltarea extraordinară a acestui nou purtător de informație și dizolvându-se în celelalte funcții ale comunicării prin mass-media: promovarea culturii, informarea, socializarea și chiar divertismentul.
- c. Educația prin televiziune se menține ca o alternativă pedagogică ce beneficiază de avantajul familiarității și este implementată prin emisiuni TV cu caracter educațional general sau, ca formă alternativă de învățământ, prin emisiunile proiectate și realizate în funcție de programe de tip școlar ce prezintă caracteristici specifice educației la distanță.
- d. Educația prin Internet reprezintă un nou tip de predare-învățare la distanță, care câștigă teren pe zi ce trece datorită amplificării caracterului multimedia al spațiului World-Wide Web, în condițiile unui acces superior la Internet atât cantitativ (ca număr de persoane) dar mai ales calitativ (ca viteză de transfer).

CUPRINS

- pag. 1 – 3** **TURISMUL DURABIL ȘI ECOTURISMUL**
STUDIU
PROF. ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „TAKE IONESCU”-TIMIȘOARA
- pag. 3 – 5** **ORGANIZAREA AGROTURISMULUI LA NIVELUL UNEI GOSPODĂRII**
STUDIU
PROF. ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „TAKE IONESCU” – TIMIȘOARA
- pag. 5 – 7** **INVITAȚIE LA VĂLIUG !**
STUDIU
PROF.ÎNV.PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „TAKE IONESCU” –TIMIȘOARA
- pag. 7 – 8** **CADRUL NATURAL AL VĂLIUGULUI**
STUDIU
PROF.ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „TAKE IONESCU”-TIMIȘOARA
- pag. 8 – 9** **LIMBAJUL – MIJLOC DE COMUNICARE, GÂNDIRE ȘI CREAȚIE
PENTRU ELEVII DIN CLASA PREGĂTITOARE ȘI CLASA I**
PROF.ÎNV. PRIMAR. RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „ TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA
- pag. 10 – 11** **PORTOFOLIUL, INSTRUMENT COMPLEX DE EVALUARE**
PROF. INV. PRIMAR RADULOV LAVINIA CORNELIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 " TAKE IONESCU " - TIMIȘOARA,
JUDEȚUL TIMIȘ

- pag. 11 – 12 **INSTRUIREA ASISTATĂ DE CALCULATOR**
PROF.ÎNV. PRIMAR: RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA,
JUDEȚUL TIMIȘ
- pag. 12 – 13 **CARACTERUL INTERDISCIPLINAR AL ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ**
PROF.ÎNV. PRIMAR RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „ TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA
- pag. 13 – 14 **MODALITĂȚI DE EDUCARE ECOLOGICĂ A MICILOR ȘCOLARI**
PROF.ÎNV. PRIMAR – RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 “ TAKE IONESCU “ - TIMIȘOARA
- pag. 14 – 15 **MODIFICĂRI EXISTENȚIALE ȘI COMPORTAMENTALE
ALE COPILULUI ÎN PRIMII ANI DE ȘCOALĂ**
PROF. ÎNV. PRIMAR RADULOV LAVINIA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „ TAKE IONESCU „ - TIMIȘOARA,
JUDEȚUL TIMIȘ
- pag. 15 – 17 **JOCUL DIDACTIC- IMPORTANȚA ÎN ACTIVITATEA INSTRUCTIV- EDUCATIVĂ**
PROF. ALBULESCU CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24, TIMIȘOARA
- pag. 17 **IMPORTANȚA REZOLVĂRII PROBLEMELOR ÎN CICLUL PRIMAR**
PROF ALBULESCU CORNELIA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.24, TIMIȘOARA
- pag. 18 – 19 **AVANTAJELE FOLOSIRII CALCULATORUL DE CĂTRE COPII**
PROF. COCIUBA COSMINA DANIELA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24, TIMIȘOARA
- pag. 19 – 20 **BARIERE IN COMUNICAREA DIDACTICA**
STUDIU
PROF. COCIUBA COSMINA DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 TIMIȘOARA
- pag. 20 – 21 **EVALUAREA SCOLARA**
STUDIU
PROF. ȘERBAN- COCIUBA CLAUDIA SEBASTIANA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 21” V. BABEȘ”- TIMIȘOARA
- pag. 21 – 22 **EDUCAȚIA LA DISTANȚĂ**
PROF. ȘERBAN- COCIUBA CLAUDIA SEBASTIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 21” V. BABEȘ”- TIMIȘOARA